

Utkast til Svalbardguide kurs- og læringskrav:

Kompetansebeskrivelse, Struktur og Omfang

Kurs- og læringskrav til Svalbardguide beskriver de kvalifikasjonene alle guider minst skal ha for å oppnå sertifisering som Svalbardguide. Kvalifikasjonene beskrives som kompetanse oppnådd i kategoriene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

Hva de ulike kategoriene omfatter kan oppsummeres slik:

- **Kunnskaper:** Kunnskaper er forståelse av teorier, fakta, begreper, prinsipper, prosedyrer innenfor fag, fagområder og/eller yrker.
- **Ferdigheter:** Evne til å anvende kunnskap til å løse problemer og oppgaver. Det er ulike typer ferdigheter – kognitive, praktiske, kreative og kommunikative ferdigheter.
- **Generell kompetanse:** Generell kompetanse er å kunne anvende kunnskap og ferdigheter på selvstendig vis i ulike situasjoner gjennom å vise samarbeidsevne, ansvarlighet, evne til refleksjon og kritisk tenkning i utdannings- og yrkessammenheng.

<https://www.nokut.no/norsk-utdanning/nkr/beskrivelser-av-laringsutbytte-for-nivaene-i-nkr/>

Kurs- og læringskrav for Svalbardguiden – forslag til temaer

- Isbjørnsikkerhet
- Førstehjelp og Skadestedsledelse
- Sikker turplanlegging og logistikk
- Natur, kultur og Forvaltning på Svalbard
- Sikker ferdsel(guiding) og leir
- Bre
- Snø og skred
- Sjøis
- Vertskap og Bærekraft

Forslag til omfang og opplæringsstruktur og omfang:

Tema	E-modul	Kval- kurs	Dette skal være på Svalbard	
			Basismodul	Hovedmodul
Isbjørnsikkerhet	2 timer	3 dager	1 dag	1 dag
Førstehjelp og Skadestedsledelse	2 timer	4 dager	1 dag	1 dag
Sikker turplanlegging og logistikk	2 timer		1 dag	1 dag
Natur, kultur og Forvaltning på Svalbard	2 timer		2 dager	1 dag
Bre	2 timer	5 dager		2 dager
Snø og skred	2 timer	3 dager		2 dager
Sjøis	2 timer			2 dager
Sikker ferdsel(guiding) og leir	2 timer			5 dager
Vertskap og Bærekraft	2 timer		3 dager	
Sum dager	18 timer	15 dager	8 dager	15 dager

Kompetansebeskrivelse av tema

Isbjørnsikkerhet

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
<p>Ha kunnskap om varslingsutstyr, skremmemidler og våpen (rifle) til i nødfall måtte avlive en isbjørn for å beskytte sin turistgruppe.</p> <p>Ha kunnskap om rutiner for å forebygge et kritisk bjørnemøte gjennom planlegging av ferdselsrute og plassering av leir.</p> <p>Kunnskap om rutiner for å varsle, skremme og beskytte en turistgruppe mot isbjørn ved ferdsel og i leir.</p> <p>Kjennskap til funksjonsfeil ved våpen og skremmemidler, og hvordan disse utbedres.</p> <p>Inngående kunnskap om sikkerhetsregler og sikker håndtering av våpen i alle situasjoner.</p> <p>Kunnskap om isbjørns biologi og økologi</p>	<p>Kunne utføre ulike til skytestillinger og anvende den mest hensiktsmessige ut fra situasjon.</p> <p>Kunne behandle rifler, signalpistoler og hagle på en optimal måte for treff og sikkerhet.</p> <p>Kunne utføre forskjellige handlingsmønstre for å skremme bort isbjørn: under forflytning i camp eller hytte</p> <p>Kunne utføre handlingsmønstre og prosedyre for aktivt skremme bort eller skyte isbjørn i selvforsvar ved isbjørnangrep</p>	<p>Ha kunnskap om de guide etiske problemstillingene og rollen som forbilde i møte med turistgruppen ved håndtering av våpenregler om våpen, utstyr og ammunisjon.</p> <p>Ha innsikt i at våpen kan fremstå som skremmende for noen av gjestene.</p> <p>Kunne ivareta sikkerhet og ledelse av en turistgruppe i møte med isbjørn.</p>

Førstehjelp og Skadestedsledelse

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
<p>Ha kunnskap om grunnleggende førstehjelp.</p> <p>Ha kunnskap fysiologi, skader og sykdom</p> <p>Ha kunnskap forebygging av skader og ulykker</p> <p>Ha kunnskap om skader / sykdom knyttet til aktiviteter i felt, herunder Kuldeskader</p> <p>Ha kunnskap forebygging av ulykker og skader i felt</p> <p>Kunne ta med rett og anvende førstehjelpsutstyr på dagstur og lengre turer</p> <p>Ha kunnskap om organisering og ledelse på skadested</p>	<p>Kunne utføre HLR, Primær og sekundærundersøkelse</p> <p>Kunne identifisere og behandle Hodeskader, bevissthets-tilstander, nakke og ryggskader, Traumeskader mot overkropp, Bruddskader, bekken, arm og fot samt frost skader</p> <p>Kjenne igjen symptomer på utvalgte akutte medisinske tilstander</p> <p>Kunne improviser og bruke turustyr til førstehjelp</p> <p>Kunne gi livreddende førstehjelp og adekvat behandling under feltmessige forhold</p>	<p>Kunne lede et skadested og iverksett ut fra prinsippet sikre-varsle-redde, organiser, drive og overlevere ett skadested til organisertredning</p> <p>Ha innsikt i prinsippene for overlevelse i kaldt klima, ivareta skadde personer, ta vare på resten av gruppa og forebygge ytterligere uønskede hendelser.</p>

Sikker turplanlegging og logistikk

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
<p>Ha kunnskap om begreper og prinsipper relatert til risiko og sikkerhetsarbeid</p> <p>Ha kunnskap om analyseverktøy for å redusere risiko</p> <p>Ha kunnskap om håndtering av avvik</p> <p>Ha kunnskap om hvordan planlegge aktiviteter og gjennomføring av aktiviteter i en arktisk kontekst med fokus på logistikk og sikkerhet.</p>	<p>Kunne benytte systematisk sikkerhetsarbeid for å gjennomføre turer på en tryggest mulig måte</p> <p>Kunne operasjonalisere og anvende tiltak for å redusere risiko til akseptabelt nivå</p>	<p>Kunne planlegge og gjennomføre tiltak som virker både sannsynlighets- og konsekvensreducerende på uønskede hendelser.</p> <p>Ha en forståelse for hva som kan påvirke sikkerhet på tur og</p> <p>Ha innsikt i hvordan egen adferd og holdninger påvirker beslutninger knyttet til risiko</p> <p>Kunne bidra til utvikling av organisasjonens sikkerhetskultur.</p>

Sikker ferdsel (guiding) og leir

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
<p>Ha den kunnskapen og de teknikkene som er nødvendig for å beskytte turistgrupper i naturen på Svalbard relatert til reelle og objektive farer</p> <p>Ha kunnskap om det sikkerhetsutstyret som er hensiktsmessig å bruke ved ferdsel og leir i naturen på Svalbard.</p> <p>Ha kunnskap om grunnleggende meteorologi og forståelse av værsystem og spesielle værforhold på Svalbard</p> <p>Ha kunnskap om ulike former for nødbivuakker bl. annet i snø</p> <p>Ha kunnskap om kuldeskader og hypotermi.</p> <p>Ha kunnskap om bruk av topografiske kart av ulike typer, nøyaktighet og skala.</p> <p>Ha kunnskap om bruk av kompass, GPS, høydemåler, ulike orienteringsteknikker og orientering kun ved bruk av kart</p>	<p>Kunne ta vare på turistgruppen og seg selv under krevende værforhold.</p> <p>Kunne ta ansvaret for turistgruppen under ulike former for aktiviteter, ferdsel og i leir.</p> <p>Kunne plassere en leir sikkert i terrenget og organisere den slik at den tåler en storm.</p> <p>Kunne ta vare på en teltleir i sterk vind og krevende værforhold.</p> <p>Kunne ta vare på turistgruppen i en leir gjennom å varme opp teltet, smelte snø og lage mat i teltet.</p> <p>Kunne etablere en nødleir der turistgruppas sikkerhet blir ivaretatt i krevende vær.</p> <p>Kunne anvende rett utstyr og rutiner slik at turistgruppen er komfortable og kan fokusere på glede og naturopplevelsene.</p> <p>Kunne forstå værmeldingene og værtegn til hjelp for den praktiske vurderingen av været som kommer.</p> <p>Kunne bruke Kart & kompass, GPS, hensiktsmessige kommunikasjonsmidler</p> <p>Kunne lede en redningsaksjon</p> <p>Kunne anvende Isbjørnrutiner under ferdsel og i leir</p>	<p>Være bevisst sin rolle som guide og det ansvaret det medfører for turistgruppa under ferdsel og leir i Svalbards natur.</p> <p>Være bevisst sine egne og turistgruppas begrensninger og kunne vurdere turistgruppen, i sine sikkerhetsbeslutninger.</p> <p>Kunne planlegge, gjennomføre og tilpasse programmet til endringer i forutsetninger, forhold og vær.</p> <p>Være bevist betydningen av å sette opp en leir før været blir for krevende.</p> <p>Være bevisst hvordan hypotermi og kuldeskader utvikler seg.</p>

Bresikkerhet

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
<p>Ha kunnskap om bre som fenomen, ulike typer breer, breens bevegelse, sprekk dannelse, snøbruer.</p> <p>Ha kunnskap om det som er spesielt ved breene på Svalbard knyttet til ferdsel.</p> <p>Ha kunnskap om breene på Svalbard i sammenheng med klima</p> <p>Kan vurdere hvilket utstyr en guide skal med på breen og hva kreves av forarbeid før man møter turistgruppen.</p> <p>Kan vurdere egne rutiner for trygg ferdsel og leir med en turistgruppe på snødekt bre.</p>	<p>Kunne metoder og rutiner for å lede turistgruppen trygt på snødekt bre om vinteren</p> <p>Kunne utføre redning på snødekt bre</p> <p>Kunne identifisere alpine farer.</p> <p>Kunne anvende metode for inn-binding og bruk av utstyr på bre</p> <p>Kunne etablere standplass.</p> <p>Kunne utføre rapell, nedfiring, klatre på tauet og taljesystem for heising.</p>	<p>Være bevisst sine vurderinger av ruter, leir og gruppe organisering under ferdsel på breområder.</p> <p>Kunne heve bevisstheten fra egen ferdsel til å se gjestene.</p> <p>Være bevist at turistgruppen spiller en avgjørende rolle i forhold til de beslutninger du tar underveis.</p> <p>Være bevist sine egne og gruppens begrensninger og ferdes etter evne.</p> <p>Være bevisst de krevende vær forholdene vi kan få om vinteren på Svalbard breene og hvilke konsekvenser dette kan ha på en gruppe på scooter / ski / hund eller i en teltleir.</p>

Snø og skred

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
<p>Ha grunnleggende skredkunnskap.</p> <p>Ha kunnskap om Skredvarsel, skredproblem og turplanlegging.</p> <p>Ha kunnskap om omdannelsesprosesser i snøen og værrets påvirkning av snødekket.</p>	<p>Kunne vurdere terreng, rutevalg og rutiner for trygg ferdsel på ski og med scooter.</p> <p>Kunne gjenkjenne potensielle utløsnings- og utløpsområder for snøskred på kart og i terreng.</p> <p>Kunne identifisere terrengfeller på kart og i terreng.</p> <p>Kunne organisering av søk og redning</p> <p>Kunne utføre stabilitetsvurdering i snødekket.</p> <p>Kunne anvende tester for identifisering av svakt lag og egenskap til det svake laget.</p>	<p>Se verdien av å være åpen om og å avklare motivasjon i gjestegruppa.</p> <p>Se verdien av å stille spørsmål like mye som å gi svar i en gjestegruppe.</p> <p>Ha forståelse for hvordan ulike tankesett påvirker våre valg og beslutninger ved guiding i skredutsatt terreng</p>

Sjøis

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
<p>Ha kunnskap om hvordan sjøis formes og påvirkes av vær og vind</p> <p>Ha kunnskap om hvordan sjøis påvirkes av lokale forhold som strøm, grunner og lokale forhold i en fjord</p> <p>Ha kunnskap om hvordan planlegge ferdsel på sjøis med en gruppe turister</p> <p>Ha kunnskap om rutiner for ferdsel på is med en gruppe</p> <p>Ha kunnskap til utsyr og teknikker som kan brukes ved redning på sjøis – samt standard utstyr å medbringe</p> <p>Ha kunnskap om prinsipper for selvredning og organisert redning på sjøis</p>	<p>Kunne finne og innhente informasjon om lokale isforhold for bruk i planlegging</p> <p>Kunne gjenkjenne lokale forhold på kart og i terrenget som kan gi usikre isforhold</p> <p>Kunne vurdere værforhold som påvirker is og kan gi utrygge forhold</p> <p>Under ferdsel kunne vurdere isforhold i område og i sone</p> <p>Kunne anvende teknikker for å måle is tykkelse</p> <p>Kunne anvende prinsipper for å at seg ut av områder med overvann eller tynn is</p> <p>Kunne utføre egenredning</p> <p>Kunne ivareta en pasient etter redning og evakuere pasient og gruppe til sikkert område</p>	<p>Kunne organisere og lede en gruppe under ferdsel på sjøis</p> <p>Kunne lede og organisere redning på sjøis</p> <p>Ha en risikobasert tilnærming og anvende konsekvenstenking i beslutningstaking ved ferdsel på sjø is</p> <p>Kunne planlegge, gjennomføre og tilpasse område- og sone vurdering for å ta sikre valg ved ferdsel på sjøis.</p> <p>Kunne informere og organisere en gruppe under ferdsel på sjøis, herunder informasjon, før, underveis og ved uønskede hendelser.</p> <p>Kunne planlegge, organisere og anvende redningsutstyr i en gruppe, samt kunne improvisere med turutstyr for bruk i redning på sjøis.</p>

Vertskap og Bærekraft

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
<p>Ha kunnskap om ledelse og vertskap av grupper i naturen som bygger på relevant forskning.</p> <p>Ha kunnskap om opplevelsesproduksjon i naturbasert reiseliv.</p> <p>Ha kunnskap om erfaringslæring gjennom opplevelser og refleksjon.</p> <p>Ha innsikt i økoturisme og bærekraftbegrepet knyttet til global turisme og turisme i Arktis.</p> <p>Kjenne naturen, kulturen, historien og de geopolitiske forholdene i polare strøk</p>	<p>Ha evne til å være en vert, formidler og leder for grupper i naturen på Svalbard</p> <p>Kunne legge til rette for og forsterke gjesters naturopplevelse og i den sammenheng skape rom for refleksjon og ettertanke</p> <p>Kunne anvende metoder for å lede turistgrupper i sårbare natur på naturens premisser og uten å etterlate seg spor.</p> <p>Ha evne til å formidle kunnskap om Svalbard til ulike målgrupper</p>	<p>Ha et forhold til sin egen leder- og guiderolle.</p> <p>Ha forståelse for de krav reiselivet og myndighetene stiller til en Svalbardguide og ens egen rolle i reiselivet på Svalbard.</p> <p>Ha utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av guiderollen.</p> <p>Ha forståelse for hvilken rolle Svalbardguiden kan spille som ambassadører av den sårbare arktiske naturen i sitt møte med gjesten.</p> <p>Kunne se sin egen guidevirksomhet i sammenheng med de norske myndigheters mål om å bevare svalbardnaturen som et av verdens best bevarte villmarksområder</p>